

Pap Júlia

Integrality, complexity and colourings in polyhedral combinatorics

(Egészértékűség, bonyolultság és színezés a poliéderek kombinatorikájában)

című doktori értekezésének tézisei

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
MATEMATIKA INTÉZET

Doktori iskola: Matematika

Vezető: Laczkovich Miklós, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja

Doktori program: Alkalmazott Matematika

Vezető: Michaletzky György, a tudományok doktora

Témavezető: Frank András, a tudományok doktora

Konzulens: Király Tamás, PhD

Kutatóhely: ELTE Operációkutatási Tanszék, MTA-ELTE Egerváry Jenő Kombinatorikus Optimalizálási Kutatócsoport, Budapest, Magyarország

1. Hilbert-bázisok, TDL-ség és g-polimatroidok bonyolultsága

Az értekezés második fejezetében poliéderek, lineáris egyenlőtlenségrendszerek illetve vektorhalmazok néhány tulajdonságának bonyolultságát vizsgáljuk, és melléktermékként pár kapcsolódó eredményt is bizonyítunk.

1.1. A Hilbert-bázis tesztelés nehéz

Vektorok egy véges halmaza *Hilbert-bázis*, ha az általuk generált kúp minden egész eleme előáll nemnegatív egész együtthatós kombinációjukként is. 1990-ben Papadimitriou és Yannakakis [15] feltették a kérdést, hogy mi a bonyolultsága annak, hogy egy lineáris egyenlőtlenségrendszer TDI-e, illetve ehhez kapcsolódóan annak, hogy egy vektorhalmaz Hilbert-bázis-e. Mindkettő sokáig nyitva maradt. Nemrég Ding, Feng és Zang [11] belátták, hogy annak eldöntése, hogy egy $Ax \geq 1, x \geq 0$ alakú rendszer TDI-e, co-NP-teljes, akkor is, ha A egy gráf incidenciamátrixa. Megválaszoljuk a másik kérdést, erősítve ezt az eredményt.

1.1. Tétel ([7]). *Annak eldöntése, hogy egész vektorok egy halmaza Hilbert-bázist alkot-e, co-NP-teljes, akkor is, ha a vektorok binárisak és legfeljebb három 1-est tartalmaznak.*

1.2. TDL-ség és g-polimatroidok

Egy $p : 2^{[n]} \rightarrow \mathbb{R} \cup \{-\infty\}$ és egy $b : 2^{[n]} \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$ halmazfüggvényhez tekintsük a

$$Q(p, b) := \{x \in \mathbb{R}^n : p(S) \leq x(S) \leq b(S) \forall S \subseteq [n]\} \quad (1)$$

poliédert. Végtelen jobboldalnál nem tekintjük a rendszer részének az egyenlőtlenséget. A (p, b) pár *paramoduláris*, ha p superoduláris, b szubmoduláris, $p(\emptyset) = b(\emptyset) = 0$ és teljesül a $b(S) - p(T) \geq b(S \setminus T) - p(T \setminus S)$ „kereszt-egyenlőtlenség” minden $S, T \subseteq [n]$ halmazra. A $Q(p, b)$ poliéder *g-polimatroid*, ha (p, b) paramoduláris pár, és az üreshalmazt is g-polimatroidnak tekintjük.

A duális változók a véges p - vagy b -értékű halmazoknak felelnek meg. Egy duális megoldás *tartója* azon halmazok rendszere, amikhez tartozó duális változó értéke pozitív. Egy duális megoldás *lamináris*, ha a tartója lamináris halmazrendszer (azaz bármely két tagja diszjunkt vagy egyikük tartalmazza a másikat).

1.2. Definíció. A (p, b) pár *teljesen duálisan lamináris (TDL)*, ha minden (primál) célfüggvényhez, amire véges az optimum, létezik lamináris optimális duális megoldás.

1.3. Tétel ([1]). *NP-nehéz annak eldöntése, hogy egy rendszer TDL-e.*

1.4. Tétel ([1]). *Ha egy P poliéder metszete minden egész g-polimatroiddal egész poliéder, akkor P is egész g-polimatroid.*

1.3. G-polimatroidok felismerése

1.5. Tétel ([1]). *Polinomiális algoritmussal eldönthető, hogy egy adott A mátrixra és b vektorra a $\{x : Ax \leq b\}$ poliéder g-polimatroid-e.*

1.6. Következmény ([1]). Polinomiális algoritmussal eldönthető, hogy egy adott $\{x : Ax \leq b\} \cap \{x : x([n]) = c\}$ poliéder bázis-poliéder-e.

Az 1.5. tétel a teljes dimenziós esetben igazolható az alábbi új karakterizációval. Elég (1) alakú rendszereket tekinteni. Jelölje \mathcal{B} az olyan S halmazok rendszerét, amikre $x(S) \leq b(S)$ az input része, vagyis amikre $b(S) \neq +\infty$, és \mathcal{P} azokét, amikre $p(S) \neq -\infty$.

1.7. Tétel ([1]). Tegyük fel, hogy egy (p, b) párra a $Q(p, b)$ poliéder teljes dimenziós és legyen $i(S) := \min_{x \in P} x(S)$ és $a(S) := \max_{x \in P} x(S)$. Ekkor $Q(p, b)$ pontosan akkor g -polimatroid, ha

- (i) bármely két $S, T \in \mathcal{B}$ halmazra, $a(S \cup T) + a(S \cap T) \leq b(S) + b(T)$ teljesül,
- (ii) bármely két $S, T \in \mathcal{P}$ halmazra, $i(S \cup T) + i(S \cap T) \geq p(S) + p(T)$ teljesül és
- (iii) bármely $S \in \mathcal{B}$ és $T \in \mathcal{P}$ halmazra, $a(S \setminus T) - i(T \setminus S) \leq b(S) - p(T)$ teljesül.

1.8. Következmény. Ha $Q(p, b)$ teljes dimenziós g -polimatroid, akkor (p, b) TDL.

Az alábbi eredmény segítségével azt is el tudjuk dönteni, hogy egy adott rendszer egész g -polimatroidot határoz-e meg.

1.9. Tétel ([1]). Tegyük fel, hogy $Q(p, b)$ g -polimatroid és (p, b) egy minimális leírását adja. Ekkor $Q(p, b)$ pontosan akkor egész g -polimatroid, ha p és b egész és minden olyan halmazra, amin az összeg $Q(p, b)$ -ben állandó, ez az összeg egész.

2. Poliéderez Sperner-lemma és alkalmazásai

A harmadik fejezetet a többdimenziós Sperner-lemma néhány poliéderez változatának ki-mondásával kezdjük. Egy poliéder csúcsainak színezésénél egy lapot *színesnek* mondunk, ha minden színből illeszkedik rá csúcs. Egy poliéder lapjainak színezésénél egy csúcsot *színesnek* mondunk, ha minden színből illeszkedik rá lap. Egy n dimenziós poliéder egy csúcsa *egyszerű*, ha pontosan n lap illeszkedik rá.

2.1. Tétel. Legyen P egy n -dimenziós politóp és F_0 a P egy szimplex lapja. Tegyük fel, hogy P csúcsai ki vannak színezve n színnel úgy, hogy F_0 színes. Ekkor van másik színes lap is.

2.2. Tétel. Legyen P egy n -dimenziós poliéder, aminek karakterisztikus kúpját n lineárisan független vektor generálja. Tegyük fel, hogy P lapjai ki vannak színezve n színnel úgy, hogy az i -edik extrém irány színe nem az i -edik szín. Ekkor van színes csúcs.

2.1. A poliéderez Sperner-lemma alkalmazásai

A 2.2. tétel alkalmazásával rövid bitonyítást adunk számos tisztán kombinatorikus és néhány játékelméleti eredményre. Ezen eredmények többsége ismert, de néhányuk és a módszer saját, Király Tamással közös [2, 3].

Kernelek irányított gráfokban

2.3. Definíció. Egy $D = (V, A)$ irányított (multi)gráfban egy $S \subseteq V$ ponthalmaz *kernel*, ha minden S -en kívüli csúcsból vezet él S -be. Legyen $G = (V, E)$ egy irányítatlan gráf. A G egy

szuperirányítása egy olyan \vec{G} irányított gráf, amit úgy kapunk, hogy a G éleit megirányítjuk az egyik vagy mindkét irányba. Egy szuperirányításban egy irányított kör *egyirányú*, ha élei fordított irányban nem szerepelnek a digráfban. Egy $\vec{G}[U]$ feszített részdigráf egy pontja *forráspont* $\vec{G}[U]$ -ban, ha minden $G[U]$ -beli szomszédjába vezet él belőle, vagyis nincs olyan bele menő él, ami fordítva nem szerepel $\vec{G}[U]$ -ban. Egy irányított gráf *klikk-aciklikus*, ha egy klikkje sem tartalmaz egyirányú kört, vagyis minden klikkjében van forráspont. Egy gráf *kernel-megoldható*, ha minden klikk-aciklikus szuperirányításában van kernel.

Berge és Duchet [9] azt sejtették, hogy egy gráf pontosan akkor kernel-megoldható, ha perfekt. Azt az irányt, hogy a perfekt gráfok kernel-megoldhatóak, Boros és Gurvich látta be [10] bonyolult játékelméleti eszközökkel. Mi egy rövid bizonyítást adunk, ami a 2.2 tételre alapul.

2.4. Tétel (Boros, Gurvich [10]). *Minden perfekt gráf kernel-megoldható.*

A 2.4 tételt általánosítjuk tetszőleges $G = (V, E)$ gráfra, olyan feltételeket téve a szuperirányításra, amik $\text{STAB}(G)$ (a G stabil halmazainak poliédere) lapjaitól függ. Legyen \vec{G} egy szuperirányítása, és legyen $U \subseteq V$ pontok egy halmaza. Azt mondjuk, hogy \vec{G} *egyirányú kör mentes* U -ban, ha $\vec{G}[U]$ -ben nincs egyirányú kör.

2.5. Tétel ([2]). *Ha $\text{STAB}(G) = \{x \in \mathbb{R}_+^n : Ax \leq b\}$ valamely nemnegatív A mátrixra és b vektorra, és \vec{G} a G egy olyan szuperirányítása, ami egyirányú kör mentes $\text{supp}(a)$ -ban az A minden a sorára, akkor \vec{G} -ben van kernel.*

Egy gráf *h-perfekt*, ha a stabil halmaz poliéderét leírják a következő egyenlőtlenségek:

$$\begin{array}{ll} x_v \geq 0 & \text{minden } v \in V \text{ pontra,} \\ x(C) \leq 1 & \text{minden } C \text{ maximális klikkre,} \\ x(Z) \leq \frac{|Z| - 1}{2} & \text{minden } Z \text{ páratlan lyukra.} \end{array}$$

Egy digráfot *páratlan-lyuk-aciklikusnak* nevezünk, ha minden páratlan lyuk egyirányú kör.

2.6. Tétel ([2]). *Ha \vec{G} egy h-perfekt gráf olyan szuperirányítása, ami klikk-aciklikus és páratlan-lyuk-aciklikus, akkor van benne kernel.*

Egy digráf *kernel-perfekt*, ha minden feszített részdigráfjában van kernel.

2.7. Következmény. *co-NP-ben van annak az eldöntése, hogy egy h-perfekt gráf egy adott szuperirányítása kernel-perfekt-e.*

Scarf lemmája

Scarf [16] belátta, hogy egy kiegyensúlyozott n -személyes NTU-játék magja sosem üres. A bizonyítása egy lemmán alapul, ami egy $P = \{x \in \mathbb{R}^n : Ax \leq b, x \geq 0\}$ korlátos poliéderre

vonatkozik, ahol A egy $m \times n$ -es nemnegatív mátrix ($\mathbf{0}$ oszlop nélkül) és b egy pozitív \mathbb{R}^m -beli vektor. Emellett az A minden $i \in [m]$ sorához adva van egy $<_i$ rendezése az oszlopoknak (vagy az oszlopok egy részhalmazának). A $<_i$ értelmezési tartományát $\text{Dom}(<_i)$ -vel jelöljük. Ha $j \in \text{Dom}(<_i)$ és $K \subseteq \text{Dom}(<_i)$, akkor a $j \leq_i K$ jelölést használjuk arra, hogy $j \leq_i k$ minden $k \in K$ -ra.

2.8. Definíció. A P egy x^* csúcsa *dominálja* a j -edik oszlopot, ha van olyan i sor, amire $a_i x^* = b_i$ és $j \leq_i \text{supp}(x^*) \cap \text{Dom}(<_i)$ (amiből következik, hogy $j \in \text{Dom}(<_i)$). A P egy x^* csúcsa *maximális*, ha az x^* bármely koordinátáját növelve kilépünk a P poliéderből (vagy formálisan $(\{x^*\} + \mathbb{R}_+^n) \cap P = \{x^*\}$).

2.9. Tétel (Scarf lemmája [16]). *Legyen P egy fenti alakú poliéder és $<_i$ rendezés $\text{supp}(a_i)$ -n minden $i \in [m]$ -re, ahol a_i az A mátrix i -edik sora. Ekkor P -nek van olyan maximális csúcsa, ami dominál minden oszlopot.*

Az értekezésben belátjuk, hogy Scarf lemmája a P poliéderre lényegében a poliédeses Sperner-lemmának felel meg a $P - \mathbb{R}_+^n$ poliéderre. Ez a Scarf lemma egy új bizonyítását adja.

NTU játékok tört magja

Egy *végesen generált NTU játékban* m játékos van és adott egy véges multihalmaz, aminek $S_j \subseteq [m]$ tagjait *koalícióknak* hívjuk ($j \in [n]$). Az i -edik játékosnak van egy $<_i$ preferenciasorrendje azon koalíciókon, amikben szerepel; $S_j <_i S_k$ jelöli, ha az i játékos az S_k koalíciót jobban preferálja, mint S_j -t.

Koalíciók egy \mathcal{S} halmaza a játék *magjában* van, ha diszjunktak és minden \mathcal{S} -n kívüli S' koalícióhoz van egy olyan $i \in S'$ játékos és egy $S \in \mathcal{S}$ koalíció, hogy $S' <_i S$.

Egy $x \in \mathbb{R}_+^n$ vektor a játék *tört magjában* van, ha minden i játékosra $\sum_{j:i \in S_j} x(j) \leq 1$ teljesül, és minden $j \in [n]$ -hez van olyan i játékos S_j -ben, akire $\sum_{k:i \in S_k} x(k) = 1$ teljesül és minden olyan k -ra, amire $i \in S_k$ és $x(k) > 0$, $S_j \leq_i S_k$. Az $x \in \mathbb{R}_+^n$ vektor *megengedett*, ha $\sum_{j:i \in S_j} x(j) \leq 1$ minden i játékosra. A 2.2 tétellel rövid bizonyítást adunk Scarf tételének következő verziójára.

2.10. Tétel (Scarf [16]). *Egy végesen generált NTU játék tört magja sosem üres. Emellett, ha a megengedett vektorok poliédere egész, akkor a mag sem üres.*

A kernelek egy matroidos általánosítása

Fleiner Tamás definiálta a matroid-kernel fogalmát, ami a következőkben ismertetünk. Legyen $\mathcal{M} = \{S, \mathcal{I}, <\}$ egy *rendezett matroid*, vagyis egy matroid az S alaphalmazon, aminek függetlenjeinek rendszere \mathcal{I} , és egy $<$ -rel jelölt teljes rendezés S -en. Egy rendezett matroidban egy $X \subseteq S$ halmaz *dominálja* az $e \in S$ elemet, ha $e \in X$ vagy van egy olyan $Y \subseteq X$ független halmaz, ami feszíti e (vagyis $Y \cup \{e\} \notin \mathcal{I}$) és $e < y$ minden $y \in Y$ -ra.

A matroid-kernel két rendezett matroidra vonatkozik, amiknek közös az alaphalmazuk; legyenek $\mathcal{M}_1 = \{S, \mathcal{I}_1, <_1\}$ és $\mathcal{M}_2 = \{S, \mathcal{I}_2, <_2\}$ rendezett matroidok. Egy $K \subset S$ halmaz $\mathcal{M}_1 \mathcal{M}_2$ -kernel, ha $K \in \mathcal{I}_1 \cap \mathcal{I}_2$ és minden $e \in S$ elemet dominál legalább az egyik rendezett matroidban.

2.11. Tétel (Fleiner [12]). *Bármely \mathcal{M}_1 és \mathcal{M}_2 rendezett matroidhoz létezik $\mathcal{M}_1\mathcal{M}_2$ -kernel.*

Az értekezésben rövid bizonyítást adunk e tételre, amiben a 2.2 tételt a matroid-metszet poliéder alsó burkolójára alkalmazzuk.

Sperner-rendszerek irányítása

Egy *Sperner-rendszer* olyan halmazrendszer, amiben nincs két olyan halmaz, hogy az egyikük tartalmazza a másikat. Egy Sperner-rendszer *ideális*, ha a fedési poliédere egész. A módszerünket használva a következő új eredményt kapjuk.

2.12. Tétel. *Legyen \mathcal{A} egy ideális Sperner-rendszer az $[n]$ alaphalmazon és legyen \mathcal{B} a blokkere. Ekkor nincsenek olyan $p : \mathcal{A} \rightarrow S$ és $q : \mathcal{B} \rightarrow S$ függvények, amikre $p(A) \in A \forall A \in \mathcal{A}$, $q(B) \in B \forall B \in \mathcal{B}$ és ha valamely $A \in \mathcal{A}$ és $B \in \mathcal{B}$ halmazra $p(A) = q(B)$, akkor $|A \cap B| > 1$.*

Stabil folyamok

A stabil folyam problémánál adott egy hálózat egy $D = (V, A)$ digráffal, $s, t \in V$ pontokkal és $c \in \mathbb{R}_+^A$ kapacitásokkal, és minden v csúcshoz a v -re illeszkedő élek egy $\leq v$ -vel jelölt teljes rendezésével. Ezt a rendezésekkel ellátott hálózatot *preferenciás hálózatnak* nevezzük.

Egy *gyökeres kör* egy olyan irányított kör, aminek egyik csúcsa ki van jelölve, mint kezdőpont; tekinthető egy útnak, aminek végpontja a kezdőpontja. Legyen f egy folyam a (D, s, t, c) hálózatban. Azt mondjuk, hogy egy $P = (v_1, a_1, v_2, a_2, \dots, a_{k-1}, v_k)$ út vagy gyökeres kör *blokkolja* f -et, ha a következők teljesülnek:

- (i) $v_i \neq s, t$ ha $i \in \{2, 3, \dots, k-1\}$,
- (ii) minden a_i él telítetlen f -ben,
- (iii) $v_1 = s$ vagy $v_1 = t$ vagy létezik olyan $a' = v_1u$ él, amire $f(a') > 0$ és $a' <_{v_1} a_1$,
- (iv) $v_k = s$ vagy $v_k = t$ vagy létezik olyan $a'' = wv_k$ él, amire $f(a'') > 0$ és $a'' <_{v_1} a_{k-1}$.

Egy f folyam *stabil*, ha nincs őt blokkoló út vagy gyökeres kör. Új bizonyítást adunk Fleiner következő tételére, amiben a 2.2 tételt egy exponenciális dimenziós poliéderre alkalmazzuk.

2.13. Tétel (Fleiner [13]). *Minden preferenciás hálózatban van stabil folyam. Ha a kapacitások egészek, akkor egész stabil folyam is van.*

2.2. Fordított irányú állításokról

Az erős perfekt gráf tételből következik, hogy a Berge és Duchet sejtésének másik iránya is igaz, vagyis hogy minden kernel-megoldható gráf perfekt. Így felmerül az a kérdés, hogy a 2.2. tétel többi alkalmazásának – netán magának a tételnek – fordított iránya is igaz-e. Először megmutatjuk, hogy a 2.6. tétel megfordítása nem igaz.

2.14. Állítás ([3]). *Létezik olyan gráf, ami nem h -perfekt, de minden klikk- és páratlan-kör-aciklikus szuperirányításában van kernel.*

A poliédeses Sperner lemma megfordítására is ellenpéldát adunk.

2.15. Állítás ([3]). Van olyan 4-dimenziós P poliéder, és két különböző csúcsa, x^1 és x^2 , hogy x^1 egyszerű csúcs és P lapjait nem lehet úgy kiszínezni 4 színnel, hogy csak x^1 és x^2 színes csúcs.

Ezt az ellenpéldát használva a Scarf-lemma megfordítására is tudunk ellenpéldát adni.

2.16. Állítás ([3]). Van olyan $P = \{x : Ax \leq b, x \geq 0\}$ korlátos poliéder (ahol A $m \times n$ -es nemnegatív mátrix és $b \in \mathbb{R}^m$ pozitív vektor), és a P -nek egy x^* csúcsa, hogy bárhogy adunk meg rendezéseket az A sorainak tartóin, lesz egy x^* -től különböző maximális csúcs, ami minden oszlopot dominál.

Az alábbi egy pozitív részeredmény a Sperner-rendszerek irányításával kapcsolatban.

2.17. Tétel. A 2.12 tétel megfordítása teljesül, ha \mathcal{A} -nak van olyan minorja, aminek magja ciklikus.

2.3. PPAD-teljesség

Az alábbiak a 2.1. és a 2.2. tétel számítási verziói.

POLITÓPOS SPERNER.:

Bemenet.: $v^i \in \mathbb{Q}^n$ ($i = 1, \dots, m$) vektorok, amiknek konvex burka egy teljes dimenziós P poliéder, a csúcsok n színnel való színezése valamint egy F_0 színes szimplex-lapja P -nek.

Kimenet.: v^{i_1}, \dots, v^{i_n} affin független vektorok, amik különböző színűek és egy lapon helyezkednek el, ami nem F_0 .

EXTRÉM IRÁNYOS SPERNER.:

Bemenet.: egy $A \in \mathbb{Q}^{m \times n}$ mátrix és egy $b \in \mathbb{Q}^m$ vektor, amikre $P = \{x : Ax \leq b\}$ olyan csúcsos poliéder, aminek karakterisztikus kúpját n lineárisan független vektor generálja; a P lapjainak n színnel való színezése, aminél az i -edik extrém irány színe nem az i -edik szín.

Kimenet.: a P egy színes csúcsa.

2.18. Tétel ([5]). A POLITÓPOS SPERNER és az EXTRÉM IRÁNYOS SPERNER feladatok PPAD-teljesek.

3. Ideális halmazfüggvények

Az értekezés negyedik fejezetében kiterjesztjük az idealitást és kapcsolódó fogalmakat halmazrendszerekről halmazfüggvényekre, és belátjuk, hogy számos tulajdonság kiterjed. Példákat is mutatunk újfajta nemideális struktúrákra. Király Tamással közös munka [4].

3.1. Graduális halmazfüggvények

Legyen V egy véges alaphalmaz, és $f : 2^V \rightarrow \mathbb{Z}$ egy egészértékű halmazfüggvény, amire $f(X) \leq f(X + v) \leq f(X) + 1$ teljesül minde $X \subsetneq V$ halmazra és $v \in V \setminus X$ elemre. Az ilyen halmazfüggvényeket *graduálisnak* nevezzük. Az f *blokkere* a $b(f)(X) := -f(V \setminus X)$ halmazfüggvény, ami szintén graduális. Nyilván $b(b(f)) = f$.

Egy f graduális halmazfüggvényre és egy $v \in V$ elemre a következő két minor-műveletet definiáljuk, ami egy $V - v$ alaphalmazú graduális halmazfüggvényt eredményez:

törlés: $f \setminus v(X) := f(X)$ minden $X \subseteq V - v$ -re,

összehúzás: $f / v(X) := f(X + v)$ minden $X \subseteq V - v$ -re.

A function f' is a *minor* of f if it can be obtained from f using deletions and contractions.

3.1. Állítás. *If f is gradual, then its minors are also gradual.*

3.2. Állítás. *For any gradual function f , $b(f \setminus v) = b(f) / v$ and $b(f / v) = b(f) \setminus v$.*

3.2. Polyhedra of gradual functions

We assign the following $(n + 1)$ -dimensional polyhedra to a gradual set function f :

$$P(f) := \{(y, \beta) \in \mathbb{R}^{n+1} : 0 \leq y \leq 1, y(X) - \beta \geq f(X) \text{ for every } X \subseteq V\},$$

$$Q(f) := \{(y, \beta) \in \mathbb{R}^{n+1} : y \geq 0, y(X) - \beta \geq f(X) \text{ for every } X \subseteq V\},$$

$$R(f) := \{(y, \beta) \in \mathbb{R}^{n+1} : y(X) - \beta \geq f(X) \text{ for every } X \subseteq V\}.$$

3.3. Állítás. *If f is a gradual set function, then $Q(f) = P(f) + \mathbb{R}_+^n$.*

3.4. Állítás. *For a gradual function f , $\text{vert}(P(f)) \supseteq \text{vert}(Q(f)) \supseteq \text{vert}(R(f))$.*

3.5. Állítás. *For any gradual function f , the following hold:*

$$P(f \setminus v) = \{(y, \beta) \in \mathbb{R}^{n-1+1} : (y, 1, \beta) \in P(f)\}, \text{ and}$$

$$P(f / v) = \{(y, \beta) \in \mathbb{R}^{n-1+1} : (y, 0, \beta) \in P(f)\},$$

that is, both $P(f \setminus v)$ and $P(f / v)$ are facets of $P(f)$.

3.3. Ideal gradual set functions

3.6. Definíció. The gradual set function f is called *ideal* if the polyhedron $P(f)$ is integral.

For a gradual set function f , let us define the following finite set of vectors in \mathbb{R}^{n+1} : $S(f) := \{(\chi_X, f(X)) : X \subseteq V\}$. We denote the set $S(f) - \text{cone}\{(\mathbf{0}, -1)\}$ by $S^\downarrow(f)$. We note that the idealness of f is equivalent to $P(f) = \text{conv}\{S^\downarrow(b(f))\}$.

3.7. Tétel. *For a gradual set function, the following are equivalent:*

- (i) f is ideal, that is, $P(f) = \text{conv}\{S^\downarrow(b(f))\}$
- (ii) $b(f)$ is ideal, that is, $P(b(f)) = \text{conv}\{S^\downarrow(f)\}$
- (iii) $R(f)$ is an integer polyhedron,
- (iv) $Q(f)$ is an integer polyhedron

3.8. Állítás. *If f is ideal, then any minor of it is also ideal.*

3.9. Definíció. A gradual set function is called *minimally nonideal (mni)* if it is not ideal but every minor of it is ideal.

3.4. Twisting

3.10. Definíció. Let f be a gradual set function on ground set V , and let U be a subset of V . The *twisting of f at U* is the set function f^U on ground set V defined by

$$f^U(X) := f(X \Delta U) + |X \cap U|.$$

3.11. Állítás. *Every twisting of a gradual set function is a gradual set function.*

3.12. Állítás. *For a set $U \subseteq V$ and an element $v \in V$ the following hold.*

$$(f \setminus v)^{U-v} \cong \begin{cases} f^U / v & \text{if } v \in U, \\ f^U \setminus v & \text{if } v \notin U, \end{cases} \quad (f/v)^{U-v} \cong \begin{cases} f^U \setminus v & \text{if } v \in U, \\ f^U / v & \text{if } v \notin U. \end{cases}$$

3.13. Állítás. *Every twisting of an ideal or mni set function is also ideal or mni, respectively.*

3.5. Examples

Clutters

Let \mathcal{C} be a clutter on ground set V . Let \mathcal{C}^\uparrow denote the uphull of \mathcal{C} , that is, $\{X \subseteq V : \exists C \in \mathcal{C} : C \subseteq X\}$. We associate the gradual set function $f_{\mathcal{C}}$ to \mathcal{C} which is 1 on the sets in \mathcal{C}^\uparrow and 0 otherwise. It is easy to check that this works well with the minor operations: for any $v \in V$, $f_{\mathcal{C} \setminus v} = f_{\mathcal{C}} \setminus v$ and $f_{\mathcal{C}/v} = f_{\mathcal{C}}/v$. Likewise, one can check that the blocker $b(f_{\mathcal{C}})$ is a translation of the set function corresponding to the blocker of \mathcal{C} , namely $f_{b(\mathcal{C})}$.

3.14. Állítás. *A clutter \mathcal{C} is ideal / mni if and only if $f_{\mathcal{C}}$ is ideal / mni.*

Matroid rank functions

3.15. Állítás. *Both the rank function and the corank function of a matroid are ideal.*

Nearly bipartite graphs

For a graph $G = (V, E)$ let f_G be the gradual set function on V which is 0 on the emptyset, 1 on the stable sets of G and 2 otherwise. The graph G is called *nearly bipartite* if for every node v , the graph $G[V - N(v)]$ is bipartite, where $N(v)$ is the closed neighbourhood of v .

3.16. Állítás. *Let f be a gradual function with values in $\{0, 1, 2\}$ such that $f(\emptyset) = 0$ and $f(v) = 1$ ($\forall v \in V$). Then f is ideal if and only if $f = f_G$ for a nearly bipartite graph G .*

A class of mni gradual set functions

3.17. Állítás. *The following gradual functions are mni, if $n \geq 3$:*

$$\theta_n(X) := \begin{cases} 0 & \text{if } X = \emptyset, \\ 2 & \text{if } X = V, \\ 1 & \text{otherwise.} \end{cases} \quad \bar{\theta}_n(X) := \begin{cases} 0 & \text{if } X = \emptyset, \\ n - 2 & \text{if } X = V, \\ |X| - 1 & \text{otherwise.} \end{cases}$$

An mni set function with non-simple fractional vertex

If an mni set function $f_{\mathcal{C}}$ is defined by an mni clutter \mathcal{C} , then $Q(f_{\mathcal{C}})$ has a unique fractional vertex and it is simple. This does not hold however for arbitrary mni set functions; in the thesis we give an example f on a 5-element ground set for which the unique fractional vertex of $Q(f)$ is not simple.

3.6. Convex and concave gradual extensions

Let g be a function on a box B in \mathbb{R}^n . We call g *gradual* if for every $x, z \in B$ for which $x \leq z$, $g(x) \leq g(z) \leq g(x) + \|z - x\|_1$ holds. We consider gradual extensions of a gradual set function f to the unit cube $\{x \in \mathbb{R}^n : \mathbf{0} \leq x \leq \mathbf{1}\}$.

3.18. Állítás. *The maximal convex extension of a gradual set function f to the unit cube $\{x \in \mathbb{R}^n : \mathbf{0} \leq x \leq \mathbf{1}\}$ is*

$$\hat{f}(z) := \min\left\{\sum_{Y \subseteq V} \lambda_Y f(Y) : \lambda_Y \geq 0 \forall Y \subseteq V, \sum_{Y \subseteq V} \lambda_Y = 1, \sum_{Y \subseteq V} \lambda_Y \chi_Y = z\right\},$$

which is moreover gradual. The minimal convex gradual extension of f to the unit cube is

$$\tilde{f}(z) := \max\{f(Y) + z(Y) - |Y| : Y \subseteq V\}.$$

3.19. Tétel. *For a gradual set function f , the following are equivalent.*

- (i) f is ideal,
- (ii) f has a unique convex gradual extension to the unit cube,
- (iii) f has a unique concave gradual extension to the unit cube,
- (iv) there exist set functions u and l for which

$$\begin{aligned} \text{conv}(S(f)) = \{(x, \alpha) \in \mathbb{R}^{n+1} : \mathbf{0} \leq x \leq \mathbf{1}, \\ x(Y) - \alpha \leq u(Y) \quad \forall Y \subseteq V, \\ x(Y) - \alpha \geq l(Y) \quad \forall Y \subseteq V\}, \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{(v)} \quad \text{conv}(S(f)) = \{(x, \alpha) \in \mathbb{R}^{n+1} : \mathbf{0} \leq x \leq \mathbf{1}, \\ x(Y) - \alpha \leq |Y| - f(Y) \quad \forall Y \subseteq V, \\ x(Y) - \alpha \geq b(f)(Y) \quad \forall Y \subseteq V\}. \end{aligned}$$

The thesis is based on the following publications

- [1] András Frank, Tamás Király, Júlia Pap, and David Pritchard. Characterizing and recognizing generalized polymatroids. Preprint.
- [2] Tamás Király and Júlia Pap. A note on kernels and Sperner's lemma. *Discrete Applied Mathematics*, 157(15):3327–3331, 2009.
- [3] Tamás Király and Júlia Pap. Kernels, stable matchings, and Scarf's lemma. In S. Iwata, editor, *Combinatorial Optimization and Discrete Algorithms*, volume B23 of *RIMS Kôkyû-roku Bessatsu*, pages 131–145, 2010.
- [4] Tamás Király and Júlia Pap. Ideal set functions. In *Proceedings of the 7th Hungarian-Japanese Symposium on Discrete Mathematics and its Applications, Kyoto*, pages 332–340, 2011.

- [5] Tamás Király and Júlia Pap. PPAD-completeness of polyhedral versions of Sperner's lemma. Technical Report QP-2012-01, Egerváry Research Group, Budapest, 2012. <http://www.cs.elte.hu/egres/qp/egresqp-12-01.pdf>.
- [6] Júlia Pap. A note on a conjecture on clutters. Technical Report TR-2010-09, Egerváry Research Group, Budapest, 2010. <http://www.cs.elte.hu/egres/tr/egres-10-09.pdf>.
- [7] Júlia Pap. Recognizing conic TDI systems is hard. *Mathematical Programming*, 128:43–48, 2011.

References

- [8] Ron Aharoni and Tamás Fleiner. On a lemma of Scarf. *Journal of Combinatorial Theory, Series B*, 87(1):72–80, 2003.
- [9] Claude Berge and Pierre Duchet. Recent problems and results about kernels in directed graphs. *Discrete Mathematics*, 86(1-3):27–31, 1990.
- [10] Endre Boros and Vladimir Gurvich. Perfect graphs are kernel solvable. *Discrete Mathematics*, 159(1):35–55, 1996.
- [11] Guoli Ding, Li Feng, and Wenan Zang. The complexity of recognizing linear systems with certain integrality properties. *Mathematical Programming*, 114:321–334, 2008.
- [12] Tamás Fleiner. *Stable and Crossing Structures*. PhD thesis, Technische Universiteit Eindhoven, 2000. <http://www.renyi.hu/~fleiner/dissertation.pdf>.
- [13] Tamás Fleiner. On stable matchings and flows. In D. Thilikos, editor, *Graph Theoretic Concepts in Computer Science*, volume 6410 of *Lecture Notes in Computer Science*, pages 51–62. Springer Berlin / Heidelberg, 2010.
- [14] András Frank. Generalized polymatroids. In A. Hajnal, L. Lovász, and V. T. Sós, editors, *Finite and Infinite Sets (Proc. 6th Hungarian Combinatorial Colloquium, 1981)*, volume 37 of *Colloq. Math. Soc. János Bolyai*, pages 285–294. North-Holland, 1984.
- [15] Christos H. Papadimitriou and Mihalis Yannakakis. On recognizing integer polyhedra. *Combinatorica*, 10:107–109, 1990.
- [16] Herbert E. Scarf. The core of an n person game. *Econometrica: Journal of the Econometric Society*, pages 50–69, 1967.
- [17] Jimmy J.M. Tan. A necessary and sufficient condition for the existence of a complete stable matching. *Journal of Algorithms*, 12(1):154–178, 1991.